

VIAȚA MONAHALĂ ÎN EPARHIA HUȘILOR STUDIU DE CAZ: SCHITUL DOBRUȘA

Costin Clit, profesor de Istorie
Liceul Teoretic „Cuza Voda”, Husi, județul Vaslui

Abstract: *Huși diocese was founded in 1598 by Ieremia Movilă (1596-1600; 1600-1607), while his brother was the Metropolitan of Moldova, Gheorghe Movilă (1591; 1595-1600; 1600-1605). Regarding causes of founding Huși diocese, is considered demographic growth, fight against islamism, protestantism and catholicism. The leading element in founding Huși diocese is the evolution of the international relations plus the russian agent, existance of a pretty wealthy voievodal church, location in a area where it was possible supervising and others. Most of the territory where the exercise of ecclesiastical jurisdiction of the Huși diocese until 1812 is located beyond the Prut. The countrysides belonging to the Huși diocese are: Fălciu, Lăpușna, Orhei, Soroca, Hotârnicieni, Codru of Tigheci, Greceni. The toponyms and hidronyms of religious origin, relieve a monastic life throughout the territory of jurisdiction of the diocese. Monastic sanctuaries represent hotbeds of romanian culture on both sides of the Prut. It demonstrate the spiritual bonding of romanians alienated by the Treaty of Bucharest.*

Toponimele și hidronimele de origine călugărească atestă o viață monahală în cuprinsul eparhiei Hușilor. Episcopia Hușilor a fost înființată în anul 1598 de către domnul Ieremia Movilă (1596-1600; 1600-1607), mitropolit al Moldovei fiind fratele său Gheorghe Movilă (1588-1591; 1595-1600; 1600-1605). În ceea ce privește cauzele întemeierii episcopiei de Huși, se consideră a fi sporul demografic, lupta împotriva islamismului, protestantismului și catolicismului. Elementul esențial în constituirea episcopiei de Huși este evoluția relațiilor internaționale la care se adaugă factorul rus, existența unei biserici voievodale destul de bogată, amplasarea localității într-o zonă de unde era posibilă supravegherea și altele. Întemeierea episcopiei Hușilor este legată și de exercitarea autorității bisericești în spațiul dintre Prut și Nistru, ținutul Fălciului se întindea pe ambele maluri ale Prutului.

Cea mai mare parte a teritoriului unde se exercită jurisdicția eclesiastică a episcopiei de Huși se afla situat dincolo de Prut. Ținuturile care fac parte din episcopia Hușilor sunt după unii autori: Fălciu, Lăpușna, Orhei, Soroca. Eparhia Hușilor are în 1810 sub jurisdicție bisericească ținuturile: Soroca (136 de așezări urbane și rurale, 137 de biserici de mir, 3 protopopi, 281 de preoți, 30 diaconi, 144 dieci și ponomari), Lăpușna (58 de localități urbane și rurale, 59 de biserici, 1 protopop, 130 preoți, 35 diaconi, 81 dieci și ponomari), Greceni (18 localități, 11 biserici, 1 protopop, 19 preoți, 1 diacon, 8 dieci și ponomari), Codreni (17 localități, 15 biserici, 1 protopop, 23 preoți, 1 diacon, 7 dieci și ponomari), Hotârnicieni (20 localități, 21 biserici, 1 protopop, 52 preoți, 4 diaconi și 19 dieci și ponomari) și Fălciu (111 localități rurale și urbane, 113 biserici, 1 protopop, 198 preoți, 96 diaconi, 123 dieci și ponomari). Informațiile sunt oferite de protoiereul catedralei P. Cunițchi și protoiereul At. Cazacinschi.

De o foarte mare importanță este pentru abordarea acestei problematice un izvor din 13 aprilie 1812 intitulat: „Preoți și diaconi hirotonisiți și ipodiaconii țârcovnici, slujitori bisericilor ai eparhiilor sfintei episcopie Hușului” publicat de Constantin N.

Tomescu, din care reiese exercitarea jurisdicției episcopiei Hușilor asupra ținuturilor Soroca (șapte ocoale), Lăpușna (trei ocoale), Hotărniceni, Codru sau Tigheci, Greceni, Fălciu (șase ocoale) și Iași (câteva sate din ocolul Braniștii). În acest spațiu este atestată o viață monahală intensă. Încercăm să punem în valoare date succinte despre schiturile și mănăstirile din acest spațiu până la semnarea tratatului de la București din mai 1812, care dă o puternică lovitură eparhiei Hușilor.

Un *izvod de mănăstiri și schituri ce se află în eparhia sfintei episcopii Huși* din 1809, oferă informații în legătură cu așezămintele monahale, fără epuizarea lor. Astfel avem consemnate schiturile: Brădicești, Vladnicul (ținutul Fălciu), Călărășeanca, Verijăni, Rughi, Cosăuți, Soroca, Japca, Lamanova, Poiana, Dobrușa, Coșleanca, Curături (ținutul Soroca), Condrița, Suruceni, Hâncu și mănăstirea Căpriana (ținutul Lăpușna).

Documentele atestă chiar închinarea unor lăcașe monahale dintre Prut și Nistru celor din dreapta Prutului. Mănăstirea Brădicești, ocolul Crasnei, din ținutul Fălciului, întemeiată în 1691 de către episcopul Varlaam, primește danie schitul Pojoreni de pe Botna, ținutul Lăpușnii, la 25 noiembrie 1702, „*cu loc de iaz de moară și din tot locul ce să va alege parte(a)*” donatorului, a preotului Silie cu Nastasia, soția sa, Sandu și Andrei, fiii celor doi.

La 13 noiembrie 1820 mănăstirea Sfântul Nicolae de la Dobrușa se afla în ținutul Orheiului, la 17 ceasuri sau 85 vriste de Chișinău, lângă pârâul Dobrușa de la care a luat numele.¹⁴ „*Mănăstirea se află construită pe poalele unui deal, fiind umbrită din spre sud-apus de munți (sic!) acoperiți cu codri. De sub dealul pe care se află mănăstirea curg două izvoare, care adapă grădinile mănăstirii și apoi, unindu-se, formează trei lacri ceva mai jos de mănăstire. Din aceste lacuri iese râulețul Dobrudșa sau cum îl numesc locuitorii Dobrușa*”¹⁵.

Întemeierea mănăstirii Dobrușa este atribuită monahului Ioasaf din Moldova.¹⁶ Se pare că întemeierea mănăstirii aparține monahului Ioasaf de la mănăstirea Probota și monahului Eufimie de la mănăstirea Curchi. Iosaf este rechemat în Moldova. Lucrările sunt finalizate la 1785 de către Eufimie și alți monahi de la Curchi, printre care: Teofan, Pamva, Iezechil, Arsenie și Macarie. Devine schit aflat pe moșia mănăstirii Probota, unde plătește o arendă anuală de 40 de lei, redirecționată către Sfântul Mormânt de la Ierusalim după 1803.¹⁷

Ctitorii mănăstirii Dobrușa sunt considerați: Petru Rareș, care în 1527 (7035) a dăruit moșia Dobrușa mănăstirii Probota, ctitoria sa; Bogdan, fiul lui Alexandru Lăpușneanu a întărit dania lui Petru Rareș în 1569-1570 (7078) peste moșia Dobrușa și satele Dobrușa și Călugăreni ale mănăstirii Probota; Petru Șchiopul la 10 noiembrie

¹⁴ † Visarion, episcopul Hotinului, *Însemnări despre monastirile și schiturile eparhiei Hotinului, din anul 1820* în „Arhivele Basarabiei”, An II, nr. 3, iulie septembrie 1930, p. 261.

¹⁵ Zamfir C. Arbure, *Basarabia în secolul XIX*, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, București, 1898, p. 332.

¹⁶ „Luminătorul”, nr. 7, 1919, p. 4.

¹⁷ Arhimandritul Visarion Puiu, *Monastirile din Basarabia*, în „Revista Societății Istorico-Arheologice Bisericești din Chișinău”, XI, 1919, p.87-88

1590 (7099) întărește dania satelor Moreni și Dobrușa ale mănăstirii Probota; Ieremia Movilă la 5 februarie 1604 (7112) poruncește pârcălabului de Soroca să despartă satele mănăstirii de cele ale răzeșilor – Chipeșca, Zahorna, Cotiujenii și altele; Alexandru Ghica întărește la 7 iunie 1766 stăpânirea mănăstirii Probota asupra moșiei Dobrușa, după mărturia hotarnică a vel logofătului Miron Donici; Constantin Dimitrie Moruz poruncește la 1780 hotărârea moșiei Dobrușa împresurată de răzeși.¹⁸

Oferim câteva informații și despre cei care au au fost în fruntea schitului Dobrușa.

Ieromonahul Ioasaf, considerat ctitor, amintit la 1772 în pomelnicul ctitoresc, este cu metania la mănăstirea Probota, închinată Sfântului Mormânt, de unde a venit și a înființat schitul Dobrușa.¹⁹ Antim starețul mănăstirii Probota ajută la înființarea schitului, stabilește cuantumul embaticului la 80 de lei, schitul Dobrușa fiind considerat proprietatea mănăstirii Probota. În pomelnicul ctitoresc apare la anul 1800 în calitate de ctitor.²⁰ Episcopul Visarion consideră anul 1783 ca an al întemeierii. Biserica din lemn ar fi fost sfințită în 1785. La 1820 era „*tencuită înăuntru și dinafară, acoperită cu șindrilă*”, în partea de răsărit se afla o clopotniță de lemn acoperită cu draniță, avea patru clopote.²¹

Ieromonahul Veniamin, sosit din Țara Românească, atestat la 1786 de inscripția care se păstra la catapeteasma veche, a ridicat cu ajutorul credincioșilor biserica din lemn.²²

La 1790 ieromonahul Teodosie apare ca martor într-un proces.²³ Redăm o însemnare din 12 iulie 1793 de pe o lucrare semnată de Teodor Studitul tipărită la Râmnic și care se găsea la mănăstirea Japca: „*Această carte este / a sfântului Schit de la Dobrușa / cumpărată de egumenul ieromonah Teodosie tot a Dobrușei / întru pomenirea lui la anul 1793 / Iulie în 12 de la Eși / în zilele Măriei sale Mihai Șuțul voevod / și a Preosfințitului Mitropolit Iacov / și de Dumnezeu iubit Episcop al Hușilor veniamin Negel*”.²⁴ Ajunge stareț la Jabca (Japca).²⁵

Ieromonahul Calinic (1795-probabil 1800) a fost stareț înainte de 1800, decedat la 1805, piatra de mormânt frumos lucrată a fost amplasată în peretele din exteriorul Sfântului Altar al bisericii de la schitul din deal.²⁶ Este amintit în inscripția: „*Aici odihnește robul lui Dumnezeu Calinic, ieroschimonah, egumenul sf. schit Dobrușa, care s-a mutat din viața aceasta în zilele preînălțatului Domn Alexandru*

¹⁸ Protosinghel Glicherie Lovin, *Acte de la mănăstirea Dobrușa*, în „Arhivele Basarabiei”, An, II, ianuarie – martie 1930, nr. 1, p. 114.

¹⁹ *Ibidem*, p. 114.

²⁰ *Ibidem*, 115, respectiv 116.

²¹ † Visarion, episcopul Hotinului, *Însemnări despre monastirile și schiturile eparhiei Hotinului, din anul 1820*, p. 261

²² *Ibidem*, p. 115, respectiv 116.

²³ *Ibidem*, 116.

²⁴ „Theodor Codrescu”, An I, nr. 8, din 1 mai 1916, p. 125

²⁵ Protosinghel Glicherie Lovin, *op. cit.*, p. 116.

²⁶ *Ibidem*, p. 115.

Constantin Moruz V.V., *păstor fiind Hușului Meletie anul 1805 Ianuarie 12 zile*²⁷

Ieromonahul Serafim (1800), amintit într-un act din 1800 prin care călugării schitului solicită paharnicului Ion Onu să le acorde dreptul de a face iaz și moară pe Răut la Prodănești.²⁸

Ieromonahul Chiril (1801-1804), care în această perioadă a primit și a tuns în monahism o serie de monahi.²⁹

Ieromonahul Serafim (1804 - 1812), atestat în diferite documente. Traduce din limba rusă o carte la 1809.³⁰

În 1812 ieromonahul Victor și alți patru monahi primesc în Iași drept danie o casă.³¹

Ieromonahul Ioasaf II (1812-1817), se judecă cu paharnicul Rusu pentru moara de pe Răut.³²

Arhimandritul Irineu, devine stareț în iunie 1819. A fost egumenul mănăstirii Adormirea din „oraș”, prefect la seminarul din Chișinău, profesor de teologie în noiembrie 1819, rector al seminarului în iunie 1821, arhimandrit, asesorul Dicasteriei Duhovnicești între 1816-iunie 1821, stareț la mănăstirea Curchi din septembrie 1821, asesor între 1822-1824, apoi numai stareț la Curchi, asesor între 1825-1826, fiind și rector al seminarului și stareț la mănăstirea Curchi.³³ Atestat la 1820, când chiliile în număr de 5, cu trapeză de obște și bucătărie, construite din lemn, erau acoperite cu stuf. Mănăstirea era înconjurată de un gard de stejar. Obștea monahală era formată din 80 de călugări, exceptând frații. Mănăstirea Dobrușa plătea embaticul anual 80 piastri deoarece terenul pe care era amplasată aparținea mănăstirii Probota.³⁴

Egumenul Sinesie (din noiembrie 1824 – mai 1835), stareț la mănăstirea Hâncul (1819-1821), eclesiarh al Mitropoliei de la Chișinău din iunie 1819, arhimandrit în iunie 1821, trece stareț la mănăstirea Japca (Jabca) în septembrie 1821, asesor între 1816-1824, stareț la Dobrușa din 1824.³⁵

Arhimandritul Filadelf a fost stareț 12 ani, probabil între 1837-1849, ridică biserica de iarnă, stăreția și biserica de la schit sfințită în 1839.³⁶

²⁷ *Ibidem*, p. 116.

²⁸ *Ibidem*, p. 116.

²⁹ *Ibidem*, p. 116.

³⁰ *Ibidem*, p. 116

³¹ Constantin N. Tomescu, *Diferite știri din arhiva Consiliului eparhial Chișinău* în „Arhivele Basarabiei”, An IV, nr. 4, octombrie-decembrie 1932, p. 286.

³² Protosinghel Glicherie Lovin, *op. cit.*, p.116-117.

³³ Constantin N. Tomescu, *Conducători duhovnicești din Principate la 1811 și din Basarabia Intre 1816-1837 inclusiv*, „Arhivele Basarabiei”, Anul V, nr. 1, ianuarie-martie 1933, p. 60.

³⁴ † Visarion, episcopul Hotinului, *Însemnări despre monastirile și schiturile eparhiei Hotinului, din anul 1820*, p. 262.

³⁵ Constantin N. Tomescu, *Conducători duhovnicești din Principate la 1811 și din Basarabia Intre 1816-1837 inclusiv*, „Arhivele Basarabiei”, Anul V, nr. 1, ianuarie-martie 1933, p. 60, respectiv 63.

³⁶ Protosinghel Glicherie Lovin, *op. cit.*, p. 115.

Arhimandritul Inochentie, stareț între 1850-1868, ridică arhondicarul, probabil în 1856.³⁷

Arhimandritul Serafim II (1869-1871), bun gospodar, face un clopot la mănăstire.³⁸

Arhimandritul Irinei II (1872-1873), face un iaz în livada mare, ajunge exarh al mănăstirilor.³⁹

Arhimandritul Irinarh (1873-1883), realizează un corp mare de clădire din piatră cu peste 50 de chilii pentru a concentra monahii și realizează un zid în jurul bisericilor.⁴⁰

Biserica mare din piatră a fost ridicată de medelnicerul Toma Cozma din Iași cu ajutorul călugărilor de la mănăstire și a locuitorilor din satele vecine (1812 și 1822), dăruiește totodată moșia Șerbești de lângă Răut de pe Soloneț și mai multe dughene în târgul Iași. Alături de Toma Cozma i-a fost și Elisabeta soția sa care ajunge monahie, ce lasă mănăstirii prin testament bani pentru construcția unei biserici de iarnă, contribuie la confecționarea unui clopot, a unui rând de veșminte, auritul catapetesmei în biserica mare și alte podoabe (1812-1836).⁴¹ După decesul banului Toma Cozma din 1812 continuă construirea bisericii de către monahia Elisaveta de la Coșelauca, soția sa.⁴² Ioasaf și soborul însărcinează în 1812 pe monahul Gherontie cu supravegherea lucrărilor de zidire a bisericii din piatră aflată în lucru. După pacea de la București din mai 1812 monahul Gherontie solicită pașaport de la Mitropolia Chișinăului, necesar deplasării în dreapta Prutului la soția răposatului ctitor Toma Cozma „*pentru cheltuieli și pentru altele ci sânt trebuitoare*”.⁴³

Mitropolitul Veniamin Costachi dăruiește cărți de cult tipărite la Mănăstirea Neamțului și își oferă sprijinul în problemele judecătorești.⁴⁴

În pomelnicul ctitoresc sunt însemnate o serie de danii: Vasile Nestor (moșia Crivoaia de pe Răut, probabil înainte de 1800), Lupu Coculescu (moșia Recești pe la 1800), Simion Hotineanu din Telenești (o dugheană în Telenești pe la 1800), protoiereul Constantin Teodorovici și soția sa Anastasia, înmormântată la schitul din deal (casa din Bălți la 1821), ieromonahul Dometian (via de la Sireți, ținutul Lăpușna, la 1835).⁴⁵

Episcopul Visarion Puiu, instalat la 1923 în fruntea Episcopiei Hotinului, întemeiază la 1925 „*Scoala de cântări și seminar monahal*”, dând un imbold

³⁷ *Ibidem*, p. 116.

³⁸ *Ibidem*, p. 117.

³⁹ *Ibidem*, p. 117.

⁴⁰ *Ibidem*, p. 117.

⁴¹ *Ibidem*, p. 115.

⁴² † Visarion, episcopul Hotinului, *Însemnări despre monastirile și schiturile eparhiei Hotinului, din anul 1820*, p. 262.

⁴³ Constantin N. Tomescu, *Diferite știri din arhiva Consiliului eparhial Chișinău* în „*Arhivele Basarabiei*”, An IV, nr. 4, octombrie-decembrie 1932, p. 286.

⁴⁴ Protosinghel Glicherie Lovin, *op. cit.*, p. 115.

⁴⁵ *Ibidem*, p. 115.

învățămintului religios inexistent în Eparhie.⁴⁶

„*Formularnica Vedomostie a sfintii Mănăstiri Dobrușa pe anul 1809*” înregistrează printre cărțile românești manuscrise: *Divanul lumii, Pateric, Scara*. Vidomostia înregistrează și „O carte scrisă cu mâna Disiderie”, menționează ce ne indică traducerea în limba română a romanului lui Desiderie.⁴⁷

În mănăstiri, schituri și bisericile parohiale au circulat diverse scrieri patristice traduse în limba română din limbile greacă, latină și versiunile slavone din epoca slavonismului. Scrierile respective sunt multiplicat, manuscrisele au fost adesea împrumutate dintr-o parte în alta pentru a fi copiate. Schiturile și mănăstirile au devenit importante centre de răspândire a scrierilor patristice, unde puteau fi citite, examinate, alese textele necesare, traduse s-au transcrise, copiate cu atenție și măiestrie, păstrate și transmise acolo unde își făceau simțită utilitatea. În Biblioteca Națională din Chișinău se păstrează numeroase manuscrise- copii în limba română, care au la origine o traducere comună din secolul al XVII-lea sau începutul secolului al XIX-lea, realizată cu mare probabilitate la mănăstirea Dobrușa. Remarcăm traducerea din varianta greacă a lucrării *Cuvântările lui Isaac Sirul*, cu un caracter accesibil mentalului popular și colectiv. Manuscrisul a fost copiat în 1805 de către Dositei din mănăstirea Dobrușa, cu caractere chirilice, foarte frumos și citet, folosește hârtie subțire cu filigran, frontispicii, colontitluri și inițiale cu chinovar. Redăm câteva însemnări de pe acest valoros manuscris: „*Această carte iaste a mult păcătosului Visarion cel stricat de mână, iar mai pe urmă dată mie Platon...1808, iar mai pe urmă am vândut-o părintelui Visarion Monahu*”; „*Această carte iaste a mult a smeritului între monahi Varsnufie, iar după săvârșirea mea din viață va rămâne a obștii Dobrușii și am cumpărat-o drept 50 lei la anul de la H(ristos), 1814*”; „*Această carte sau prescriș la anii de la Hristos 1805 de mine nevrednicul Dositei sau dat părintelui Visarion mai pe urmă mi s/au dat mie Platon. 1808*”; „*Și sânt în toată cartea 171 de coale scrise, care am plătit câte zece parale de coală, de legat și cumpăratul hârtiei 55 lei peste tot.*” La aceeași mănăstire este copiat și manuscrisul slavon intitulat *Pateric* ce se mai zice *Otecnicu*, în mărime de 36 x 22 cm, de către Manasie cântărețul la 1816.⁴⁸

Viețuitorii din mănăstiri iubeau scrisul slovelor. Se păstrează nenumărate însemnări pe carte veche care demonstrează acest lucru. Mănăstirile și bisericile din Eparhia Hușului, sub a cărei jurisdicție s-a aflat și Dobrușa până la 1812, sunt depozitare de carte, primele biblioteci formându-se în aceste așezăminte. Cercetătorii au pus în evidență acest tezaur cultural și spiritual.

În cursul cercetărilor din Arhive am identificat condica de documente a mănăstiri Dobrușa, ce conține acte în copie, cu caractere chirilice, dintre anii 1527 - 1841. Documentele de familie, în număr de 39, au fost depuse la Arhive de către

⁴⁶ *Cuvânt despre Episcopia Hotinului*, în „Cuget moldovenesc”, Anul IV, nr. 5-7, mai iulie 1935, p. 2.

⁴⁷ Paul Mihail, *Două manuscrise necunoscute*, p. 464.

⁴⁸ *Scrieri patristice în versiunea slavo- română* în Alexe Rău, Tatiana Plăcintă, *Din comorile Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova*, Album, Tomul I, Casa editorial- poligrafică „Bons Offeces”, Chișinău, 2007, p. 9- 13.

cunoscutul Visarion Puiu. Documentele identificate au fost transcrise prin „*sârghița cuvioșii sale c<h>iri<o> c<h>ir Serafim proegumen și prin ostenele monah<ului> Zinon și a diiacului Grigorie Scorțăscu*” la 1 martie 1813. Din lipsă de spațiu în continuare se prezintă doar titlurile celor mai importante scrisori:

- „*Întâia scrisoare a lui Petru V<oe>v<o>d,⁴⁹ uric de danie ce dă sfintei mănăstiri Pobrata*”.
- *A 2 scrisoare a lui Bogdan V<oe>v<o>d⁵⁰ ce întărește dania moșului său Petru V<oe>v<o>d de satele Dobrușa și Călugărenii.*
- *A 3 scrisoare a lui Petru V<oe>v<o>d, ce întărește hotărârea lui Belici vătavul, de către Duma cu răzeșii lui.*
- *A 4 scrisoare a lui Irimia Movilă V<oe>v<o>d ce scrie către părcălabii de Soroca, ca să îndrepteze hotarale lui Belici.*
- *A 5. Scrisoare mărturie a lui Miron Donici, 2 log<o>f<ă>t*
- *A 6. Scrisoare a lui Matei Ghica V<oe>v<o>d ce volnicește pe egumenul de Probata a-și lua obicinuita dejmă din toate de pre moșia Dobrușa nesupărat de niminea.*
- *A 7. Scrisoare a lui Grigorie Alexandru Ghica V<oe>v<o>d ce întărește stăpânirea egumenului de Probata asupra moșiei Dobrușa.*
- *A 8 scrisoare a lui Alexandru Ioan Calimah Vvd., la giudecata ce-au avut răzeșii, cu mănăstire(a) Dobrușii pentru îndreptare(a) hotarilor cum să să urmeză.*
- *A 9 scrisoare de la Calimah Vvd tot pentru această pricină.*
- *A 10. tij de la Calimah Vvd poruncitoare către ban Manolac<h>e Donici, ca să hotărască moșie Dobrușii.*
- *A 11. Hotarnica dumisali spăt<arului> Manolac<h>i Donici.*
- *A 12. De la Alexandru Neculaiu Suțu⁵¹ V<oie>v<o>d ce întărește hotărâre<a> lui Donici.*
- *A 13. Carte de judecată de la Divan care strică hotărătura banului Arg<h>iri Cuza.*
- *A 14. De la Alexandru Costandin Moruz V<oe>v<o>d către Dimitrie Meletie vornic de poartă, ca să stâlp<e>ască moșie Dobrușa, după hotarnica lui Donici.*
- *A 15. Mărturie hotarnică a vornicului Dimitrie Meletie.*
- *A 16. O mărturie a unui Dimitrașcu Bărgan, răzăș de (.....) arătătoare de hotarale Dobrușii.*

⁴⁹ Petru vodă Rareș (1527-1538; 1541-1546).

⁵⁰ Bogdan Lăpușeanu (9 martie 1568- ianuarie 1572).

⁵¹ Alexandru Șuțu (28 iunie 1801-19 septembrie 1802).